

Speciální kynologický svaz TART

Zkušební řád

Platný od 1. 5. 1995 a doplněný
na doškolení rozhodčích v Teplicích
4. 3. 2000 a 24. 3. 2001

Všeobecná část

Posláním zkušebního řádu je přezkušování psů služebních a pracovních plemen v přirozených podmínkách, zaměřených na ostrahu majetku a ochranu osob a podporuje i sportovní využití psovodů.

Organizace a pořádání zkoušek

Zkoušky a soutěže (dále jen zkoušky) schvaluje výcviková komise Svazu na základě žádosti o delegování rozhodčího, kterou zasílá pořadatel. Uspořádat zkoušky z výkonu může každá základní organizace nebo region Svazu, pokud má pro pořádání zkoušek vhodné prostory a pomůcky.

Předatatel zkoušek určuje vedoucího, který je po celou dobu akce v neustálém kontaktu s rozhodčím. Vedoucí zkoušek zpracovává soupisku, kterou řádně vyplněnou, odesílá rozhodčí v originále bezprostředně po ukončení akce předsedovi výcvikové komise.

Zkoušek se může zúčastnit každý, kdo svými psychickými, fyzickými a odbornými schopnostmi splňuje předpoklady pro vedení psa a zvládá jej za každé situace.

Ke zkouškám jsou připuštěni psi a feny (dále jen psi) i bez prokázaného původu, avšak svou stavbou těla musí splňovat předpoklady pro úspěšné absolvování zkoušek a případného praktického využití.

Ke zkouškám jsou připuštěni psi zdraví, nezranění, feny do první poloviny březosti a po ukončení sedmého týdne po porodu. Psovod, který se zúčastní zkoušek s háravou fenou, je povinen oznámit tuto skutečnost vedoucímu zkoušek a zajistit její izolaci od ostatních psů tak, aby nebyla narušena regulérnost akce.

Psovod zodpovídá za škody způsobené psem po celou dobu trvání akce.

Každý psovod po ukončení akce obdrží zápis o vykonané zkoušce. Úspěšná zkouška je rozhodčím zapsána do výkonnostní knížky.

Bodové ohodnocení rozhodčím je konečné a nelze proti němu podat protest. Protest lze podat pouze v případě kdy rozhodčí nedodrží ustanovení zkušebního řádu. Protest podává vedoucí akce písemně, ihned po skončení akce, předsedovi výcvikové komise.

Základní kritéria posuzování

Bodové hodnocení výkonů je stanovené výcvikovou komisí a schválené výkonným výborem Svazu.

K zapsání zkoušky musí být splněno 70% bodů ve všech disciplínách (stopa, poslušnost, obrana).

Ztrátové body

Drobná chyba	minus 1 - 2 body
Hrubá chyba	minus 3 - 5 bodů
Nesplnění cviku	0 bodů

Nesplnění cviku

Ke ztrátě celé určené bodové hodnoty dochází buď okamžitě (cviky jednoduché) nebo souhrnem drobných či hrubých chyb (cviky složité) kdy dílčí bodové ztráty dovršily nebo překročily určený bodový rozsah cviku.

Hrubé chyby

Do této skupiny jsou zařazeny chyby, které ohrožují splnění cviku již ve svém menším souhrnu. Vznikají zpravidla z metodických chyb při nácviku, z povahových vlastností psa, nebo nedokončením cviku požadované způsobilosti.

Drobné chyby

Tyto chyby mohou rovněž ve svém souhrnu, případně v souhrnu s chybami hrubými, ohrožit splnění předepsaného cviku. Vyplynávají především z nedostatečné ovladatelnosti, drobných nepřesností, pozdní reakce psa, chybné povelové techniky nebo z nesprávného chování psovoda.

Využívání ztrátových rozpětí musí být úměrné nejen rozsahu chyby, ale i rozdílnosti stupně nebo druhu zkoušky.

Při posuzování poslušnosti je velmi důležité věnovat pozornost vztahu mezi psovodem a psem. Při hodnocení práce psa se klade důraz nejen na přesnost provedení jednotlivých výkonů, ale především na ochotu, s níž pes cviky plní. Jakékoli projevy strachu před psovodem, hovořící jasně o způsobu nácviku, je třeba posuzovat co nejpřísněji.

Zkušební řád TART obsahuje tyto zkoušky

ZMT	Zkouška základního minima
T 1	Zkouška všestranného psa prvního stupně
T 2	Zkouška všestranného psa druhého stupně
T 3	Zkouška všestranného psa třetího stupně
OPT 1	Zkouška psa obránáře prvního stupně
OPT 2	Zkouška psa obránáře druhého stupně
OPT 3	Zkouška psa obránáře třetího stupně
SPT 1	Zkouška psa stopaře prvního stupně
SPT 2	Zkouška psa stopaře druhého stupně
SPT 3	Zkouška psa stopaře třetího stupně

Při absolvování zkoušek je zkouška ZMT výchozí zkouškou pro zkoušky všestranné. Zkoušky speciální je možno absolvovat bez vykonání zkoušky ZMT.

Zkouška ZMT

Prováděcí připomínky

Minimální stáří psa ke splnění této zkoušky je 10 měsíců. Předmět pokládáný na konec stopy nesmí být větší jak 10 x 10 x 1 cm a nesmí se nápadně odlišovat od terénu, na kterém je stopa.

Stopovací šňůra používaná k vedení psa na stopě musí mít délku 10 - 12 m. Volné vedení psa na stopě je nepřipustné. Při postupu psa na stopě je možno chválit a povzbuzovat, čím méně se však těchto povelů používá, tím vyšší je bodové hodnocení. Stopovací šňůrou lze přibrzdit pouze rychlost postupu psa, stahování psa do směru stopy je nepřipustné a může vést k odvolání psa ze stopy.

Při poslušnosti se jako aportu používá libovolný předmět psovoda, mimo výstroje psa. Při dlouhodobém odložení se jedenkrát vystřelí z pistole ráže vyšší jak 6mm. Pokud pes po výstřelu opustí určené místo, rozhodčí práci ukončí a v další části zkoušky se nepokračuje.

Obrana začíná vyštěkáním pomocníka na přímo, kdy ve vzdálenosti 30 kroků se nachází poloukrytý pomocník. Psovod vyše psa s povelu "revír" a sám zůstává na místě. Po vyštěkání na povel rozhodčího se přesune psovod ke psu a pokračuje prohlídkou a výsledkem. Zbraň má pomocník pouze při vyštěkání, při všech kousáčkách je pomocník neozbrojen.

Pachové práce

Stopa vlastní, 150 kroků dlouhá, 15 min. stará s jedním obloukem napodobujícím pravý úhel, zakončená předmětem psovoda. Limit na vypracování 7 min.	50 bodů
Celkem	50 bodů

Poslušnost

Přivolání psa před sebe	10 bodů
Ovladatelnost na vodítku	10 bodů
Aport volný	10 bodů
Štěkání na povel u nohy	10 bodů
Odložení psa	10 bodů
Celkem	50 bodů

Obrana

Vyštěkání pomocníka	10 bodů
Prohlídka a výslech	5 bodů
Napadení při výslechu	15 bodů
Hladké zadržení 10 kroků	20 bodů
Celkem	50 bodů

Zkoušky T 1 až T 3

Prováděcí připomínky

Na zkoušku T 1 mohou nastoupit psi a feny (dále jen psi), kteří dosáhli stáří 12 měsíců. Zkoušky na sebe metodicky navazují, proto pro splnění zkoušky vyšší je podmínkou složení zkoušky nižší.

Zkoušky mohou být organizovány jako samostatná akce nebo jako soutěž se zapsáním zkoušky při splnění 70% limitu ve všech třech disciplínách. Budou-li zkoušky organizovány jako samostatná akce je minimální počet startujících psovodů 5, maximální 10. Pokud budou zkoušky zapisovány při soutěži, doporučuje výcviková komise minimální počet v každé kategorii 3 psovodi.

Při rovnosti bodů dvou či více závodníků při soutěži, rozhoduje vždy poslušnost, pak obrana a naposledy pachové práce. Pokud by ani toto nerozhodlo o pořadí, rozhodují jednotlivé cviky poslušnosti, tak jak jdou po sobě.

Pachové práce

Tvar stopy, její délku, stáří i umístění předmětů určí rozhodčí podle požadavků zkoušky a podle terénních podmínek. Při kladení cizích stop může být přítomen pouze rozhodčí, vedoucí zkoušek (ředitel závodu) a kladeč. Psovod nesmí znát směr, tvar a místo ukončení stop, ani místa rozložených předmětů na stopě. Stopa se nesmí klást v takových kulturách a na takovém terénu, který by prozrazoval její směr. Předměty pokládané na stopu se nesmí barevně odlišovat od terénu, na němž je stopa položena, a nesmí svojí velikostí přesahovat rozměr 10 x 10 x 1 cm. Vhodnost předmětů přezkoumá rozhodčí před jejich použitím. Kladeč umístí předměty přímo na stopu podle pokynů rozhodčího. Předměty se nesmějí pokládat na lomy nebo do jejich přímé blízkosti. Poslední předmět ukončuje stopu. Začátek stopy označuje tabulka před níž jeden krok se nachází nášlap. Na nášlapu se kladeč pohybuje asi minutu, přičemž nesmí do terénu botou vyrývat značky. Pak vykročí normálním krokem. Po položení posledního předmětu přeruší souvislý sled stopy a několika skoky do strany kladení stopy ukončí. Kladeč nesmí psovodům vyrazovat směr ani tvar stop.

Jakmile stáří stopy odpovídá požadavkům zkoušky, vyzve rozhodčí psovoda k podání hlášení, při kterém se psovod rozhodčímu představí jménem, oznámí i jméno psa a sdělí rozhodčímu jakým způsobem pes označuje nalezené předměty. Sdělení je závazné, pes musí potom všechny předměty na stopě nalezené označit stejným způsobem. Potom rozhodčí ukáže psovodovi místo, kde má psa uvést na stopu. Nerozhoduje, použije-li psovod stopovací vodítko nebo nechá-li psa pracovat samostatně. Psovod musí sledovat psa ve vzdálenosti nejméně 10 kroků. Použije-li psovod stopovací vodítko, nesmí jím psa ovlivňovat k setrvání na stopě. Může jen mírným přitažením zpomalit jeho postup. Psa na stopě lze povzbuzovat a chválit, čím méně se však tyto prostředky používají, tím výše se práce posuzovaného psa hodnotí. Limity stanovené pro vypracování stop má právo změnit a to jak směrem dolů, tak směrem nahoru pouze hlavní rozhodčí, vždy s ohledem na terén nebo počasí, při kterém jsou pachové práce prováděny.

Poslušnost

Poslušnost je předpokladem pro úspěšný výcvik psa. Poslušnost nesmí být samoučelná a musí se projevat i v ostatních částech výkonu. Kromě cviků vyžadujících poslušnost jsou do této části zařazeny i výkony předpokládající obratnost, odvahu a jiné vlastnosti, které musí pes mít, aby byl použitelný v praxi. Psovod přenáší své povely na psa vždy až na povel rozhodčího, toto ustanovení platí jak pro poslušnost, tak pro obranu i pro činnost figurantů.

Při zkouškách T 1 a T 2 se při poslušnosti mohou používat jak zvukové, tak posunkové povely. Oslovit psa jménem před povelom se však povoluje pouze u přivolání. U ostatních cviků se povoluje pouze povel plus posunek. Jako aportu se u zkoušek T 1 až T 3 používá dřevěná činka psovoda. Ke střelbě používat vyšší kalibr zbraně, neboť běžně používaný "poplašák" je jako náhrada nárazového hluku velmi slabý. Přezkušování odolnosti vůči výstřelu se doporučuje u cviků odložení za pochodu nebo u

dlouhodobého odložení. Spojovat přezkušování střelby s aportem se zvláště u nižších zkoušek nedoporučuje pro nežádoucí spojitost. U zkoušky T 3 nelze používat zvukové povely u cviků č. 2, 6, 7. U cviků 1, 3, 10 se nepoužívají posunkové povely. Při přivolání z vysílačky se použije pouze jméno psa a posunek k přivolání před sebe. Použije-li psovod při poslušnosti náhubek, se ponechává na jeho vůli. U zkoušky T 3 se cvik vysílání na 50 kroků provádí na konkrétní cíl (praporek).

Obrana

Při zkouškách očekáváme hlavně opravdovost zákroku psa a posuzujeme, jak by pes byl schopen podobné úkoly plnit v praxi. Pozornost věnujeme i dostatečné ovladatelnosti. Průzkum terénu se provádí zásadně v přírodním prostředí. Nahrazovat terén umělými zástěnami je zakázáno.

Jako označení nalezené osoby se uznává pouze jediný způsob a tím je vyštěkání. Při provádění cviku vyštěkání pomocníka u všech všestranných zkoušek je na rozhodnutí psovod, zda použije ochranný náhubek, či nikoliv. V případě použití náhubku pes, který bude ohodnocen plným počtem bodů, intenzivně vyštěkává, pomocníka nenapadá, těsné obíhání úkrytu pomocníka není chybou. Občasné narážení do figuranta nebo méně intenzivní vyštěkávání je hodnoceno jako drobná chyba. Trvalejší napadání a slabé vyštěkání je hrubou chybou, intenzivní napadání bez hlasového projevu je hodnoceno jako nesplnění cviku. Napadne-li pes pomocníka, zůstávají mu body za průzkum terénu. Jestliže pes figuranta v terénu nenajde, nevyštěká nebo se od nalezeného pomocníka vzdálí, ztrácí body i za průzkum terénu pro jeho bezúčelnost. Posuzování práce bez náhubku, je dostatečně známé a tedy shodné. Orientační metráž pro průzkum terénu: T 1 40x50 kroků, T 2 60x100 kroků, T 3 80x100 kroků. Ovládat psa v terénu může psovod libovolným způsobem, např. ultrazvukovou píšťalkou. Lze však používat pouze jeden zvolený povel. Kombinace několika povelů jako tleskání, volání apod. se nepovoluje.

Po vyštěkání pomocníka vyzve psovod označenou osobu, aby vystoupila z úkrytu, postavila se čelem k psovodovi a odhodila zbraň. Vyzývat pomocníka, aby zvedl ruce nad hlavu není nutné, pouze ho upozorníme, aby stál v klidu. Poté psovod položí psa a provede prohlídku nalezené osoby. Po prohlídce se vrátí ke psu, psa si posadí k noze a probíhá výslech. Ostatní cviky, jako napadení psovoda při výslechu či prohlídce, probíhají podle požadavků té které zkoušky. Veškerá činnost pomocníka nebo pomocníků se děje vždy až na povel rozhodčího. Při krátkých kousáčkách pouští pes vždy až na povel psovoda. Pouští-li pes samostatně po klidu pomocníka, není to chybou.

Hlídaní pachatele po dobu určenou ZŘ probíhá tak, že psovod po upravení hlídané osoby do polohy, kterou jí určí, položí psa do vzdálenosti 5 kroků a sám odejde do úkrytu, který mu určí rozhodčí. Po uplynutí doby pro hlídání dá rozhodčí povel pomocníkovi, aby se pokusil psovi odejít. Jakmile pes zakročí, pomocník krátce zabojuje a pak přestane klást odpor a postaví se do klidu. Pes by měl klidně stojícího pomocníka pustit a dál soustředěně hlídat. Poté dá rozhodčí povel psovodovi, aby si pro psa přišel. Nepustí-li pes pomocníka, ztrácí pouze 5 bodů za pouštění.

Při všech dlouhých zadrženích, jak hladkém, zkoušce odvahy i při kontrolním výkonu, odchází vždy psovod od pomocníka a jakmile dosáhne požadované vzdálenosti, počne pomocník pokřikem psovoda i psa provokovat. Poté psovod vyzve figuranta, aby zůstal stát a po jeho pokusu o útěk vypouští psa k zadržení. Psovod okamžitě, a to co nejrychleji, následuje svého psa až do bezprostřední blízkosti střetu pomocníka se psem. Přestane-li pomocník klást odpor, může psovod psa na povel rozhodčího odvolat. Opustí-li pes pomocníka, ztrácí bodové ohodnocení za zadržení. Nepustí-li pes pomocníka ani na povel psovoda, ztrácí 5 bodů za pouštění.

Jako zbraně používá pomocník softu, neboť úderý prutem jsou v současné době zakázány spolkem pro ochranu zvířat. Při zkoušce T 1 nepoužívá pomocník obušek vůbec. Při zkoušce T 2 pouze při zkoušce odvahy, kdy se snaží po zákusu odradit psa dvěma úderý na povolená místa. Při zkoušce T 3 použije pomocník obušku při kontrolním výkonu a to třemi úderý po zákusu. Pomocník může mít u sebe obušek u všech zkoušek při vyštěkání jako náhražku simulující zbraň.

Doporučuje se používat ochranných celoobleků hlavně u speciálních zkoušek (zákroky v místnosti apod.). Při provádění výkonu hladké zadržení ve všech stupních zkoušek zásadně nepoužívat rukávů, které mají krytí pouze do poloviny paže (FRABO). Obecně platí, že se závodník na akcích TARTu může setkat při obraně se všemi druhy ochranných rukávů, včetně manžet.

Zkouška T 1

Pachové práce

Stopa vlastní, 30 min. stará, 450 kroků dlouhá, dvakrát lomená v pravém úhlu, dva předměty psovoda na stopě. Limit na vypracování stopy 10 min.	100 bodů
Celkem	100 bodů

Poslušnost

Přivolání psa před sebe	10 bodů
Ovladatelnost na vodítku	10 bodů
Sedni, lehni, vstaň u nohy psovoda	10 bodů
Odložení za pochodu vleže	10 bodů
Aport volný	10 bodů
Aport přes překážku 80 cm	10 bodů
Kladina nízká 1 m jedním směrem	10 bodů
Štěkání na povel u nohy psovoda	10 bodů
Dlouhodobé odložení	10 bodů
Střelba	10 bodů
Celkem	100 bodů

Obrana

Průzkum přírodního terénu	10 bodů
Vyštěkání nalezené osoby	20 bodů
Prohlídka a výslech	10 bodů
Napadení psovoda při výslechu	20 / 5 bodů
Hladké zadržení na 50 kroků	30 / 5 bodů
Celkem	100 bodů

Zkouška T 2

Pachové práce

Stopa cizí, 1hod. stará, 900 kroků dlouhá, dvakrát lomená v pravém úhlu, dva předměty kladeče na stopě. Limit na vypracování stopy 15 min.	100 bodů
Celkem	100 bodů

Poslušnost

Přivolání psa za pochodu k noze	10 bodů
Ovladatelnost bez vodítka	10 bodů
Sedni, lehni, vstaň 5 kroků před psovodem	10 bodů
Odložení za pochodu ve stoje	10 bodů
Aport přes překážku 1 m	10 bodů
Šplh přes překážku typu A jedním směrem	10 bodů
Kladina se žebříky jedním směrem	10 bodů
Štěkání ve stoje 5 kroků před psovodem	10 bodů
Dlouhodobé odložení	10 bodů
Střelba	10 bodů
Celkem	100 bodů

Obrana

Průzkum přírodního terénu	10 bodů
Vyštěkání nalezené osoby	15 bodů
Prohlídka a výslech	5 bodů
Napadení psovoda při prohlídce	15 / 5 bodů
Doprovod	5 bodů
Hladké zadržení na 100 kroků	20 / 5 bodů
Zkouška odvahy	20 bodů
Celkem	100 bodů

Zkouška T 3

Pachové práce

Stopa cizí, 2 hod. stará, 1600 kroků dlouhá, dvakrát lomená v pravém úhlu a jednou v ostrém, dva předměty kladeče na stopě. Limit na vypracování stopy 20 min.	100 bodů
Celkem	100 bodů

Poslušnost

Ovladatelnost bez vodítka	10 bodů
Sedni, lehni, vstaň 20 kroků před psovodem	10 bodů
Odložení za pochodu vsedě	10 bodů
Aport šplhem přes překážku A 180 cm	10 bodů
Kladina se žebříky oběma směry	10 bodů
Štěkání vleže 20 kroků před psovodem	10 bodů
Plížení psa z 10 kroků k psovodovi	10 bodů

Vysílání psa na 50 kroků	10 bodů
Přivolání psa před sebe	10 bodů
Dlouhodobé odložení, psovod v úkrytu	10 bodů
Celkem	100 bodů

Obrana

Průzkum přírodního terénu	10 bodů
Vyštěkání nalezené osoby	10 bodů
Prohlídka, výslech, doprovod	10 bodů
Napadení psovoda při doprovodu	10 / 5 bodů
Hlídnání pomocníka po dobu 2 min.	10 / 5 bodů
Kontrolní výkon na 200 kroků	35 / 5 bodů
Celkem	100 bodů

Zkoušky OPT 1 až OPT 3

Zkouška OPT 1

Prováděcí připomínky

Náplň poslušnosti odpovídá základnímu požadavku na ovladatelnost psa. Při dlouhodobém odložení, které se provádí zásadně na závěr poslušnosti, se přezkoušuje odolnost vůči výstřelu. Pokud pes po výstřelu opustí určené místo, rozhodčí práci ukončí a pes v další části zkoušky nepokračuje.

Průzkum přírodního terénu o rozměrech 60x150 kroků se provádí v náhubku. Označení pomocníka musí být aktivní tzn. pes musí štěkat, napadat nebo obojí. Pouhé stání u pomocníka je nedostatečné. Pokud psovod se psem přejde úkryt pomocníka o 20 kroků, rozhodčí jej zastaví a vyzve pomocníka, aby vystoupil z úkrytu. Psovod může v práci pokračovat od prohlídky. Tiché označení a nenalezení pomocníka vede ke ztrátě bodů za průzkum i označení.

Postup psovoda po určené ose musí být tichý a povel pro psa nehlukné. Přivolávat psa ze směru je povoleno buď povellem anebo krátkým písknutím. K vysílání do směru je povolen posunek.

Po označení pomocníka se na povel rozhodčího přemístí psovod ke psu, psa si přivolá k noze, sejme psovi náhubek a provede prohlídku pomocníka. Při prohlídce dojde k přepadu psovoda pomocníkem. Pes by měl razantním zákrokem pokus o přepad zlikvidovat. Po puštění pomocníka pokračujeme zhruba 20 m eskortou, při které opět pomocník psovoda napadne. Po puštění pomocníka zůstává pomocník u rozhodčího a psovod se psem na vodítku odchází do vzdálenosti 100 kroků. Na povel rozhodčího se psovod zastaví a pomocník začne pokřikem a posunky psovoda slovně napadat. Na další povel rozhodčího provádí psovod se psem kontrolní výkon. Psovod vybíhá za psem ihned po vypuštění. Při kontrolním výkonu, by měl pomocník na psa zaútočit až v okamžiku, kdy pes pomocníka dostihuje, tedy ze vzdálenosti ne větší než deset kroků. Po puštění a odvolání psa se první část obrany ukončí.

Při cviku hlídnání předmětu, určí rozhodčí psovodovi místo, kde odloží psa v náhubku, a psovod položí před psa svůj osobní předmět. Pes nesmí na předmětu ležet. Po povelu hlídej, odchází psovod do

úkrytu tak, aby na psa viděl (bezpečnostní důvody, sundání náhubku a pod.). Pes však psovoda vidět nesmí. Po době, kterou určí rozhodčí, vyjde pomocník a bude se pokoušet odlákat psa od předmětu, nebo mu předmět sebrat. Pes klidně procházejícího pomocníka nesmí napadat, zaútočit by měl až při pokusu jej slovně ovlivňovat a nebo při přímém pokusu mu předmět odebrat.

Neúplatnost psa se přezkoušuje v náhubku, kdy pes je uvázan na místo určené rozhodčím, psovod je v úkrytu a cizí osoba se pokusí psa odvázat a odvést. Pes musí tomuto pokusu razantně a sebevědomě zabránit.

Poslušnost

Přivolání psa před sebe	10 bodů
Ovladatelnost na vodítku	10 bodů
Sedni, lehni, vstaň u nohy psovoda	10 bodů
Štěkání na povel u nohy	10 bodů
Odložení 25 kroků	10 bodů
Celkem	50 bodů

Obrana

Průzkum přírodního terénu	20 bodů
Označení pomocníka	20 bodů
Prohlídka	10 bodů
Přepadení při prohlídce	15 / 5 bodů
Eskorta a přepad	25 / 5 bodů
Kontrolní výkon na 100 kroků	95 / 5 bodů
Hlídání předmětu	20 bodů
Neúplatnost psa	30 bodů
Celkem	250 bodů

Zkouška OPT 2

Prováděcí připomínky

V objektu, který schválí rozhodčí po dohodě s vedoucím zkoušek, je ukryt pomocník. Psovod, se psem bez náhubku, vyzve pomocníka, aby opustil úkryt. Po neuposlechnutí výzvy vyšle psovod psa k průzkumu objektu. Pes musí samostatně a plánovitě prověřit objekt a nalezenou osobu označit.

Přepad psovoda ze zálohy probíhá tak, že psovod s upoutaným psem bez náhubku je za pochůzky přepaden skrytým pomocníkem. Pes musí na přepad reagovat razantním a tvrdým zákusem, který zabráni napadení psovoda. Při zákusu použít psovod vodítko.

Likvidace výtržnosti je prováděna na volném prostranství, kdy dva pomocníci simulují dva výtržníky, kteří svým hlučným chováním ruší kupříkladu noční klid. Psovod se psem na vodítku a v náhubku je vyzve k zastavení a vyzývá je ke klidu. Po této výzvě jeden z pomocníků psovoda napadne a po zákroku psa se druhý pomocník dává na útěk. Pes musí klidně stojícího prvního pomocníka opustit a pronásledovat prchajícího, kterého se snaží úder náhubkem zastavit a znemožnit mu další útěk. Po zastavení druhého pomocníka si psovod s prvním pomocníkem dojde pro psa. Vzdálenost mezi

likvidovanými pomocníky nesmí být větší než 25 kroků.

Zákrok v místnosti se provádí v objektu, kde je imitována velmi hlučná zábava, kde dochází k výtržnostem. Psovod se psem vstoupí do místnosti a vyzývá osoby zde zúčastněné ke klidu. Společnost reaguje nadměrným hlukem, gestikulací a hází po dvojici lehké předměty jako plastické láhve, papírové krabice a pod. Po určené době, na povel rozhodčího jeden z návštěvníků opatřený ochranným oděvem, manžetou nebo rukávem, podnikne na psovoda útok. Psovod drží psa po celou dobu zákroku na vodítku.

Kontrolní výkon probíhá tak, že první pomocník ve vzdálenosti 150 kroků provádí protiútok a v momentě, kdy pes s prvním pomocníkem bojuje, vybíhá z úkrytu vzdáleného zhruba třicet metrů druhý pomocník a snaží se psa odehnat. Pes musí prvního pomocníka okamžitě pustit a zlikvidovat útok druhého pomocníka. Psovod běží za psem okamžitě po vypuštění. Po odvolání psa vyzve pomocníky, aby se chovali klidně a zadním doprovodem je odvede k rozhodčímu.

Poslušnost

Přivolání psa před sebe	10 bodů
Ovladatelnost na vodítku	10 bodů
Sedni, lehni, vstaň u nohy psovoda	10 bodů
Štěkání na povel u nohy	10 bodů
Odložení 25 kroků	10 bodů
Celkem	50 bodů

Obrana

Průzkum objektu a označení pomocníka	30 bodů
Přepad psovoda při pochůzce	15 / 5 bodů
Likvidace výtržnosti (dva pomocníci)	30 bodů
Zákrok v místnosti	40 bodů
Kontrolní výkon 150 kroků (dva pomocníci)	130 bodů
Celkem	250 bodů

Zkouška OPT 3

Prováděcí připomínky

Výcviková komise TARTu doporučuje, aby se nejvyšší obranářská zkouška skládala na vrcholových soutěžích, jako je kupříkladu Velká cena, či jiné závody konané podle této zkoušky vzhledem ke konkurenci ostatních závodníků i vzhledem k tomu, že je tato zkouška vlastně zkouškou dvoudenní.

Všechny disciplíny probíhají podle propozic zkušebního řádu TART.

Avizace se provádí zásadně v noci, kdy je závodníkovi určena rozhodčím osa postupu, na které se ukrývá nejvýše 3 kroky od osy pomocník. Psovod se psem na vodítku postupuje po dané ose a pes musí psovoda, pokud možno tichým způsobem, upozornit na přítomnost ukrytého figuranta. Pokud je psovod přesvědčen, že pes pomocníka zaregistroval, zastaví se a oznámí rozhodčímu tuto skutečnost. Rozhodčí se rozsvícením svítilny přesvědčí o přítomnosti pomocníka a práci ohodnotí. Pokud se psovod zmýlí, je cvik ukončen.

Noční hladké zadržení se provádí tak, že psovod se psem stojí na určeném místě, ve vzdálenosti 60 kroků se objeví pomocník, který může být na krátkou dobu osvětlen kuželem svítilny anebo ve tmě způsobí hluk, který upozorní psa na jeho přítomnost. Psovod vyzve pomocníka povelům stůj a psa v zápětí vypouští k zadržení. Psovod vybíhá současně se psem. Po doběhnutí psovoda dojde k odvolání psa a psovod ohlásí rozhodčímu ukončení práce.

Poslušnost

Přivolání psa za pochodu k noze	10 bodů
Ovladatelnost bez vodítka	10 bodů
Sedni, lehni, vstaň u nohy psovoda	10 bodů
Odložení za pochodu vleže	10 bodů
Aport přes překážku 1 m	10 bodů
Šplh přes překážku 180 cm tam i zpět	10 bodů
Kladina nízká 1 m jedním směrem	10 bodů
Štěkání psa u nohy psovoda	10 bodů
Dlouhodobé odložení 25 kroků	10 bodů
Střelba	10 bodů
Celkem	100 bodů

Obrana

Denní práce	
Průzkum objektu - označení pomocníka	30 bodů
Zákrok v místnosti	30 bodů
Přepad psovoda	20 bodů
Výslech, doprovod	10 bodů
Hladké zadržení pomocníka 150 kroků	45 / 5 bodů
Kontrolní výkon 200 kroků	95 / 5 bodů
Noční práce	
Avizace za pochodu	30 bodů
Hladké zadržení pomocníka 60 kroků	30 bodů
Celkem	300 bodů

Zkoušky SPT 1 až SPT 3

Zkouška SPT 1

Prováděcí připomínky

Při poslušnosti v době, kdy je pes odložen, se jedenkrát vystřelí z pistole. Pokud pes po výstřelu opustí místo, je poslušnost ukončena a v další části zkoušky se nepokračuje.

Pro vypracování stopy platí stejné podmínky jako u T2.

Nalezení ztraceného předmětu - po vypracování stopy odchází psovod se psem do vnitřního prostoru položené stopy a po cestě upustí za sebe libovolný předmět (výstroj psa není chybou) tak, aby to pes nezpozoroval. Po ujití 30 kroků se psovod zastaví a začne se prohledávat, naznačuje tak, že něco hledá. Po krátké době dá psovi povel "hledej-aport" a posunkem naznačí psovi směr hledání. Pes by se měl okamžitě pomocí čichu a zraku zorientovat a ztracený předmět nalézt a přinést zpět k psovodovi.

Rozlišení probíhá v pachově čistém prostoru tak, že pes je odložen v místě vzdáleném od pachové práce asi 25 kroků. Na povel rozhodčího psovod s pomocníkem odejdou do určeného prostoru, kde před sebe odhodí předměty k rozlišení. Pomocník dva a psovod jeden. Pak se oba vrátí na určené místo. Psovod přivede psa do vzdálenosti 5 kroků od předmětů. Z připraveného igelitového sáčku, kde má ostatní předměty, dá psovi načichat a vyšle psa k vypracování cviku. Pokud pes předmět přinese, provedeme druhý pokus s jiným předmětem. Vyslat psa k předmětům lze pouze dvakrát a po celou dobu činnosti nesmí psovod psa ovlivňovat žádnými povely. Pokud tak učiní, je cvik anulován. U zkoušek SPT 1 a SPT 2 se další disciplíny pachových prací, jako jsou rozlišovačky apod., provádějí až po úspěšném vypracování stopy (minimálně 70 bodů).

Pachové práce

Stopa cizí, 60 min. stará, 900 kroků dlouhá, dvakrát lomená v pravém úhlu, dva předměty kladeče na stopě, limit na vypracování stopy 15 min.	100 bodů
Nalezení ztraceného předmětu psovoda na vzdálenost 30 kroků.	20 bodů
Rozlišení vlastního předmětu psovoda mezi dvěma cizími předměty pomocníka, dva pokusy.	30 bodů
Celkem	150 bodů

Poslušnost

Přivolání psa před sebe	10 bodů
Ovladatelnost na vodítku	10 bodů
Sedni, lehni, vstaň u nohy psovoda	10 bodů
Aport volný	10 bodů
Odložení 25 kroků	10 bodů
Celkem	50 bodů

Zkouška SPT 2

Prováděcí připomínky

Shodné jako u zkoušky psa stopaře prvního stupně, rozdíl je pouze v počtu pomocníků při rozlišení předmětu.

Pachové práce

Stopa cizí, 2 hod. stará, 1600 kroků dlouhá, dvakrát lomená v pravém úhlu a jednou v ostrém, dva	100 bodů
--	----------

předměty kladeče na stopě, limit na vypracování stopy 20 min.	
Rozlišení vlastního předmětu psovoda mezi čtyřmi cizími předměty pomocníků, dva pokusy.	50 bodů
Celkem	150 bodů

Poslušnost

Přivolání psa před sebe	10 bodů
Ovladatelnost na vodítku	10 bodů
Sedni, lehni, vstaň u nohy psovoda	10 bodů
Aport volný	10 bodů
Odložení 25 kroků	10 bodů
Celkem	50 bodů

Zkouška SPT 3

Prováděcí připomínky

Každou stopu musí pokládat jiný kladeč. Rozhodčí určí, v jakém pořadí se budou stopy vypracovávat. Časový odstup mezi oběma stopami je minimálně dvě hodiny.

Pachové práce

Stopa cizí, 2 hod. stará, 800 kroků dlouhá, třikrát lomená - dvakrát v pravém a jedenkrát v ostrém úhlu, dva předměty kladeče na stopě, limit na vypracování 15 min.	100 bodů
Stopa cizí, 4 hod. stará, 1500 kroků dlouhá, dvakrát lomená v pravém úhlu, dva předměty kladeče na stopě, položená na dvou rozdílných terénech. Limit na vypracování 25 min.	100 bodů
Celkem	200 bodů

Poslušnost

Přivolání psa před sebe	10 bodů
Ovladatelnost na vodítku	10 bodů
Sedni, lehni, vstaň u nohy psovoda	10 bodů
Aport volný	10 bodů
Odložení 25 kroků	10 bodů
Celkem	50 bodů